

## DÔVODOVÁ SPRÁVA

### A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) predkladá skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

**Cieľom predkladaného návrhu zákona je (i) skrátiť dĺžku praxe advokátskeho koncipienta z piatich na tri roky a (ii) zjednodušiť prístup k slobodnému povolaniu advokáta tak, aby bolo možné do praxe advokátskeho koncipienta započítavať aj prax vyššieho súdneho úradníka, či inú právnu prax. Podľa súčasne platného zákona o advokácii je možné započítavať prax len niektorých právnických profesií (napr. sudca, či právny čakatel' prokuratúry). Predkladanou novelou sa tento výpočet navrhuje rozšíriť aj o prax na inej právnickej pozícii, ktorá podľa platného znenia nie je započítateľnou praxou advokátskeho koncipienta, a to aj napriek obdobnej náplni práce.**

Momentálne platná päťročná prax advokátskeho koncipienta sa javí ako neopodstatnene dlhá, až diskriminačná, oproti iným právnickým profesiám (napr. podmienka konkrétnej dĺžky praxe ako predpoklad pripustenia k justičnej skúške). Navyše sa päťročná prax môže javiť aj ako neopodstatnená prekážka v prístupe k výkonu slobodného povolania pre ženy, ktoré práve v najcitlivejšom období – teda po ukončení štúdia na vysokej škole - chcú tiež plniť životnú úlohu matky a musia sa tak často na úkor prerušenia praxe advokátskeho koncipienta rozhodovať v prospech rodiny.

V druhom, nie však poslednom rade platí, že podľa súčasného znenia zákona o advokácii komora započíta do praxe advokátskeho koncipienta prax sudcu, asistenta sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, justičného čakatel'a, prokurátora, právneho čakatel'a prokuratúry a notársku prax. Výpočet „započítateľných“ právnických profesií podľa súčasného znenia zákona o advokácii tak neobsahuje právnické profesie, ktoré sú svojím zameraním a obsahom rovnako, resp. obdobne príbuzné povolaniu advokáta. Predkladaným návrhom sa tento výpočet explicitne rozširuje o prax vyššieho súdneho úradníka.

Predkladaný návrh zákona vychádza jednak z potreby zvýšenia mobility spravidla mladších právnikov a tiež z neodôvodnených reštrikcií v advokátskom stave, resp. v stave advokátskych koncipientov zavedených v predchádzajúcom období. Minimálne ide o dve skutočnosti.

Prvou je, že došlo k predĺženiu praxe advokátskeho koncipienta, a to bez toho, aby boli dopady na komunitu absolventov práva zásadnejšie preskúmané. Prax ukazuje to, čo bolo zrejmé aj pred prijatím uvedeného obmedzenia – dôležitá nie je dĺžka praxe, ale spôsob vedenia advokátskeho koncipienta školiteľom – advokátom.

Druhou skutočnosťou je, že postavenie advokátskych koncipientov ako „čakatel'ov advokátov“ je vo vzťahu k ostatným právnickým profesiám dnes nevýhodné. V iných právnických profesiách (napr. výkon činnosti notára) je do dĺžky praxe potrebnej na prípravu na povolanie umožnené započítavanie aj inej právnej praxe, kým advokátsky koncipient túto možnosť nemá. Inou právnou praxou, tak ako to bolo aj v minulosti, sa môže rozumieť

napríklad zamestnanie v súkromnej sfére alebo služobný pomer v štátnej či verejnej službe na právnickej pozícii, na ktorej prijatie sa vyžaduje vysokoškolské právnické vzdelanie. Obmedzenie advokátskych koncipientov v porovnaní s ostatnými právnickými profesiami je podľa predkladateľa neprimerané a najmä neopodstatnené.

Ďalej, ako už bolo spomenuté, umožnením započítania inej právnej praxe do praxe advokátskeho koncipienta sa okrem vyššie uvedených skutočností zvyšuje tiež mobilita zamestnancov.

Predkladaný návrh zákona bude mať pozitívne sociálne vplyvy, avšak nevyvoláva žiadne vplyvy na podnikateľské prostredie, na životné prostredie, ani na informatizáciu spoločnosti a taktiež nezakladá vplyv na rozpočet verejnej správy.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

## B. Osobitná časť

### K Čl. I

#### K bodu 1

Zmenou príslušného ustanovenia sa navrhuje skrátiť prax advokátskeho koncipienta z piatich na tri roky.

#### K bodu 2

Zmenou príslušného ustanovenia sa v prvej vete navrhuje rozšíriť, resp. spresniť právnické profesie, ktoré Slovenská advokátska komora (ďalej len „komora“) započíta do praxe advokátskeho koncipienta. Dôvodom je zjednodušenie prístupu inej právnickej profesie k advokátskemu povolaniu. Ustanovenie sa preto dopĺňa o chýbajúcu príbuznú právnickú profesiu s obdobnou právnou praxou ako je prax advokátskeho koncipienta, a to o pozíciu vyššieho súdneho úradníka. Po novom sa tak bude započítavať aj prax vyššieho súdneho úradníka.

Znením druhej vety sa umožňuje komore započítať do praxe advokátskeho koncipienta aj inú právnú prax ako je uvedená v prvej vete, čím sa približujú podmienky na výkon advokácie k ostatným právnickým profesiám tak, ako tomu bolo aj v minulosti. Započítať však možno iba takú prax, ktorá priamo súvisí s výkonom činnosti advokáta.

Obmedzenie, podľa ktorého možno započítať inú právnú prax v rozsahu maximálne dvoch rokov, vychádza zo špecifickosti inej právnej praxe. Vzhľadom na to, že nie je možné explicitne vymenovať všetky právnické povolania, je vhodné umožniť komore posúdiť konkrétny prípad v praxi, či je dané povolanie započítateľné do advokátskej praxe a v akom rozsahu. Keďže uplatňovanie zákona o advokácii v praxi v tomto ohľade vyžaduje istú mieru flexibility, navrhuje sa v zákonom stanovenej maximálnej dĺžke dvoch rokov umožniť komore posúdiť konkrétnu situáciu a určiť, v akom rozsahu je vhodné a potrebné (ak vôbec) inú právnú prax započítať.

#### K bodu 3

Prechodné ustanovenia upravujú vzťahy súvisiace s praxou advokátskeho koncipienta a jej výkonom, ktorých sa dotýkajú navrhované zmeny. V odseku 1 sa na rozdiel od odsekov 2 a 3 zavádza tzv. nepravá retroaktivita. Pojem „*nepravá retroaktivita*“ používa aj Ústavný súd Slovenskej republiky a vysvetľuje ho nasledovne: „[...] zákon právne kvalifikuje tie právne úkony, ku ktorým došlo ešte pred nadobudnutím jeho účinnosti, v dôsledku čoho však môže dôjsť k zmene alebo zrušeniu tých právnych účinkov, ktoré boli predtým späté s ich uzavretím“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 38/99 zo dňa 23. júna 1999). Nepravá retroaktivita je aj v zmysle uvedeného judikátu možná.

### K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť predkladaného zákona so zohľadnením legisvakancnej lehoty, a to od 1. januára 2019.

**DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI**  
**právneho predpisu s právom Európskej únie**

**1. Predkladateľ právneho predpisu:** skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

**2. Názov návrhu právneho predpisu:** návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

**3. Predmet návrhu zákona:**

- a) nie je upravený v primárnom práve Európskej únie,
- b) nie je upravený v sekundárnom práve Európskej únie,
- c) nie je upravený v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

**Vzhľadom na to, že predmet návrhu zákona nie je upravený v práve Európskej únie, je bezpredmetné vyjadrovať sa k bodom 4. a 5.**

## DOLOŽKA

### vybraných vplyvov

**A.1. Názov materiálu:** návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

**Termín začatia a ukončenia PPK:** *bezpredmetné*

#### A.2. Vplyvy:

|                                                                                    | Pozitívne | Žiadne | Negatívne |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------|-----------|
| 1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy                                              |           | x      |           |
| 2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia? |           | x      |           |
| 3. Sociálne vplyvy                                                                 | x         |        |           |
| – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,                                             | x         |        |           |
| – sociálnu exklúziu,                                                               |           | x      |           |
| – rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť                   | x         |        |           |
| 4. Vplyvy na životné prostredie                                                    |           | x      |           |
| 5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti                                            |           | x      |           |

#### A.3. Poznámky

*Návrh zákona vyvoláva pozitívne sociálne vplyvy – vplyvy na hospodárenie obyvateľstva a vplyvy na zamestnanosť vzhľadom na skrátenie lehoty trvania praxe advokátskych koncipientov z piatich na tri roky a možnosť započítať do praxe advokátskych koncipientov aj inú právnu prax.*

#### A.4. Alternatívne riešenia

*bezpredmetné*

#### A.5. Stanovisko gestorov

*Návrh zákona bol zaslaný na vyjadrenie Ministerstvu financií SR a stanovisko tohto ministerstva tvorí súčasť predkladaného materiálu.*